

GEMEENTE NOORDENVELD

17 juni 2025

Aan:

de raad van gemeente Noordenveld
T.a.v. de heer Huttinga
Postbus 109
9300 AC RODEN

Groningen, 17 juni 2025

Kenmerk: EK/SvdB/AMT/
106010/009

Geachte leden van de raad,

Wij hebben de jaarrekening 2024 van gemeente Noordenveld (hierna te noemen 'gemeente Noordenveld') gecontroleerd. Zoals afgesproken in onze opdrachtbevestiging d.d. 24 september 2024, ontvangt u hierbij ons accountantsverslag 2024. In dit verslag hebben we de belangrijkste bevindingen en conclusies naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole opgenomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening 2024 van gemeente Noordenveld.

Onze bevindingen en aanbevelingen hebben wij afgestemd met de verantwoordelijke wethouder. Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het college van burgemeester en wethouders.

Het opstellen en controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar weer een aanzienlijke inspanning. Bij deze willen wij alle betrokken medewerkers van gemeente Noordenveld bedanken voor de constructieve en plezierige samenwerking tijdens de controle.

Wij vertrouwen er op u met dit verslag van dienst te zijn. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om een nadere toelichting op de inhoud te geven.

Met vriendelijke groet,

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g. E.R. Kuik - van Wijk RA
Partner en extern accountant gemeente Noordenveld

Inhoudsopgave

01

Dashboard
accountantscontrole

02

Uitkomsten
jaarrekeningcontrole

03

Resultaat & financiële
positie

04

Belangrijkste
bevindingen

05

Bijlage

1. Dashboard accountantscontrole

1.1 Dashboard accountantscontrole

STREKKING CONTROLEVERKLARING

- ▶ Wij verstrekken bij de jaarrekening, inclusief rechtmatigheidsverantwoording, een goedkeurende controleverklaring.
- ▶ De gehanteerde uitvoeringsmaterialiteit voor fouten en onzekerheden bedraagt € 770.000 respectievelijk € 2.970.000.
- ▶ Het jaarverslag, inclusief de opgenomen informatie in de paragraaf bedrijfsvoering, is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële onjuistheden.
- ▶ De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het BBV wordt nageleefd.
- ▶ Het college heeft in de rechtmatigheidsverantwoording een totaal van € 8,4 miljoen aan afwijkingen gerapporteerd, waarvan € 5,8 acceptabel.
- ▶ De WNT is nageleefd en wij hebben de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage vastgesteld.

BELANGRIJKE BEVINDINGEN

- ▶ De onzekerheden ten aanzien van het sociaal domein bedragen € 1,2 miljoen, bestaande uit € 191.000 voor PGB Wmo en Jeugdzorg, € 527.000 Wmo ZIN en € 453.000 Jeugdzorg ZIN. De onzekerheden zijn daarmee gedaald ten opzichte van 2023 (€ 2,8 miljoen) en dat is een goede ontwikkeling, mede in het licht van de materialiteitswijziging met ingang van 2025.
- ▶ De gemeente Noordenveld was voornemens een onderhoudsvoorziening te vormen, maar tijdens onze controle is gebleken dat niet aan de voorwaarden van een actueel beheerplan werd voldaan. Wij adviseren de beheerplannen te actualiseren en te beslissen op welke manier onderhoud in de toekomstige jaarrekeningen wordt verwerkt (via een voorziening of als jaarlijkse lasten, egaliseren via een reserve is niet toegestaan).
- ▶ Verder resteren geen ongecorrigeerde controleverschillen.

RESULTAAT 2024

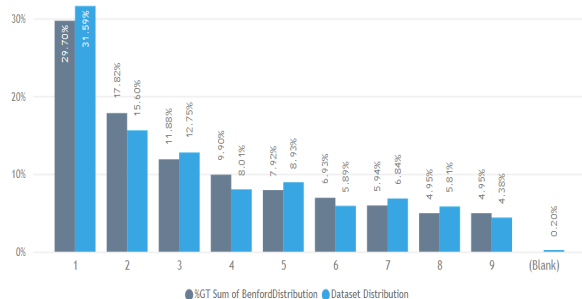
(x €1.000)	2024	BEGROTING NA WIJZIGINGEN
Saldo van baten en lasten	5.772	-2.084
Mutatie reserves	-770	1.756
RESULTAAT	5.001	-328

- ▶ Het gerealiseerde resultaat 2024 wijkt af van de begroting na wijziging. Het positieve resultaat is voornamelijk het gevolg van hogere resultaten grondexploitaties en minder tekorten sociaal domein dan begroot.

DATA-ANALYSE

In onze controle maken wij steeds meer gebruik van data-analyse. In onderstaande analyse is zichtbaar dat betalingstransacties in lijn liggen met Benford's Law Distribution (dit is een statistisch fenomeen dat beschrijft hoe de eerste cijfers van getallen in veel datasets optreden).

%GT Sum of BenfordDistribution and Dataset Distribution by BenfordDigit

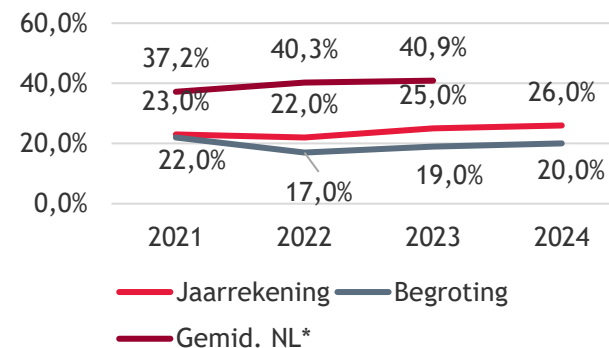
AANDACHTSPUNTEN 2025

Wij zien voor de gemeente Noordenveld de volgende aandachtspunten voor 2025:

- ▶ Gemeente Noordenveld is, zoals gerapporteerd in onze managementletter, bezig met het verder professionaliseren van de interne beheersing waar de IT beheersing een belangrijk onderdeel van is. Dit is een aandachtspunt voor 2025.
- ▶ De gemeente Noordenveld heeft onzekerheden in het sociaal domein. Mede als gevolg van de materialiteitswijziging met ingang van 2025 is vermindering van deze onzekerheden een aandachtspunt.
- ▶ Actualiseren van beheerplannen zodat goed inzicht is in toekomstige uitgaven voor onderhoud en dit op juiste wijze in toekomstige begrotingen en jaarrekeningen kan worden verwerkt.

UW FINANCIËLE POSITIE

SOLVABILITEITSRATIO

- ▶ Gemeente Noordenveld heeft in de BDO Benchmark gemeenten 2025 een rapportcijfer 9 gekregen. Desalniettemin staat ook de gemeente Noordenveld voor uitdagingen op de lagere termijn.

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

2.1 Onze opdracht en controle

2.2 Strekking controleverklaring

2.1 Onze opdracht en controle (1)

Doel en object van de controle

Het doel van de controle is het geven van een onafhankelijk oordeel of de financiële overzichten van gemeente Noordenveld in alle van materieel belang zijnde opzichten, zijn opgesteld in overeenstemming met het BBV.

Opdracht

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging van 24 september 2024. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het jaarverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging.

Strekking van de controleverklaring

Aangezien de jaarrekening 2024 van gemeente Noordenveld aan de daaraan te stellen eisen voldoet, hebben wij een goedkeurende controleverklaring verstrekt.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij als uitgangspunt de door de raad vastgestelde toleranties gehanteerd. De raad heeft ons daarbij opgedragen om

bij onze oordeelsvorming en rapportering uit te gaan van de hierna vermelde goedkeurings- en rapporteringstolerantie. Op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1.100.000. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 55.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Onze controle richt zich tevens op de getrouwheid van de informatie in de WNT-verantwoording en de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage van de jaarrekening. Voor de WNT en SiSa gelden specifiek voorgeschreven rapporteringstoleranties die veelal lager zijn dan uw rapporteringstolerantie. Wij passen deze voorgeschreven WNT- en SiSa-toleranties eveneens op correcte wijze toe.

Grondslagen financiële verslaggeving

De jaarstukken 2024 van gemeente Noordenveld bestaan uit:

- ▶ het jaarverslag 2024 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen);
- ▶ de jaarrekening 2024 (rechtmatigheidsverantwoording, balans met toelichtingen, overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting inclusief SiSa-bijlage en taakvelden).

In het onderdeel ‘programmaverantwoording’ van het jaarverslag is informatie opgenomen over ‘wat wilden we bereiken’, ‘wat zouden we gaan doen’ en ‘wat hebben we wel gerealiseerd en wat niet’ De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (zoals weerstandsvermogen, bedrijfsvoering, etc.) het jaarverslag. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn met elkaar verenigbaar.

2.1 Onze opdracht en controle (2)

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw gemeente zijn uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening 2024. In 2024 zijn er geen wijzigingen geweest in toegepaste verslaggevingsgrondslagen die een aanzienlijke invloed hebben op de baten en lasten of de financiële positie van uw gemeente. Significante verslaggevingsgrondslagen en toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie van uw gemeente en de baten en lasten in de jaarrekening. Daarnaast vereisen zij van het college en het management dat zij een oordeel vormen ten aanzien van soms moeilijke, subjectieve en complexe posities vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. Wij hebben het door het college en het management toegepaste proces met betrekking tot significante verslaggevingsaspecten geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Controleaanpak

Onze controleaanpak is gebaseerd op een systeemgerichte en risicogerichte benadering, waarbij gesteund wordt op de opzet, het bestaan en de werking van de aanwezige administratieve organisatie en de daarin opgenomen beheersingssystemen. Deze aanpak gaat uit van een risicoanalyse op transactiestromen, zoals verkoopactiviteiten en personeelszaken. In de risicoanalyse hebben wij beoordeeld in hoeverre de onderkende risico's van invloed kunnen zijn op de jaarrekening.

Wij hebben voor de volgende risico's in onze controle verhoogde aandacht gehad:

- ▶ management override (significant);
- ▶ schattingen ten aanzien van nog te maken kosten en te realiseren opbrengsten is niet aanvaardbaar (GREX).

Onafhankelijkheid

Op basis van Nederlands recht en overige beroepsregels, zoals de 'Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten' (ViO), is vereist dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Wij zijn van mening dat door ons is voldaan aan deze eisen. Wij hebben de overige dienstverlening naast de controle van de jaarrekening beoordeeld aan de hand van onze beroepsregels en hebben geconcludeerd dat het type dienstverlening en de vergoeding onze onafhankelijkheid niet beïnvloeden. Naast de controle van de jaarrekening hebben wij de ENSIA-audit 2023-2024 en 2024-2025 uitgevoerd.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

De accountant dient op basis van artikel 2:393, lid 4 BW, melding te maken van zijn bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Tijdens de eindejaarscontrole hebben wij ook relevante processen met betrekking tot de geautomatiseerde gegevensverwerking getoetst. Wij hebben de automatiseringsorganisatie van de organisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld, hierover wordt in een apart verslag gerapporteerd.

2.2 Strekking controleverklaring (1)

Controleverklaring 2024

Wij hebben bij de jaarrekening 2024, inclusief SiSa-bijlage, van gemeente Noordenveld een goedkeurende controleverklaring afgegeven. Dit betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2024 als van de activa en passiva per 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording geeft een getrouw beeld en de met de raad gemaakte afspraken hierover zijn nageleefd.

Wij hebben enkele controleverschillen geconstateerd van beperkte omvang die door de gemeente zijn gecorrigeerd. Daarnaast hebben wij onderstaande verschillen geconstateerd welke niet zijn verwerkt in de jaarrekening. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 55.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

ONGECORRIGEERDE CONTROLEVERSCHILLEN 2024					
#	Omschrijving	Post/toelichting	Fouten (in €)	Onzekerheden (in €)	Verwijzing
1	Onzekerheden WMO			665.000	
2	Onzekerheden Jeugdhulp			505.000	
	TOTAAL		0	1.170.000	
	Materialiteit (1% voor fouten, 3% voor onzekerheden)		1.100.000	3.300.000	
	Uitvoeringsmaterialiteit (70% van de materialiteit)		770.000	2.970.000	
	Rapporteringstolerantie			55.000	

Wij hebben, voor zover mogelijk, het college verzocht om deze controleverschillen te corrigeren. Het college heeft gemotiveerd aangegeven waarom zij deze verschillen niet heeft verwerkt en dat zij van oordeel is dat deze posten zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel. Deze verschillen en de analyse van de impact zijn bevestigd in de bevestiging van het college bij de jaarrekening.

Wij concluderen dat de resterende niet-verwerkte controleverschillen zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en verstrekken een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening 2024.

2.2 Strekking controleverklaring (2)

Vermogen om risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen

Op basis van artikel 12 van de Financiële-verhoudingswet kunnen gemeenten bij langdurige financiële tekorten een beroep doen op een extra uitkering uit het gemeentefonds. Omdat de omvang van het gemeentefonds hierdoor niet wijzigt betalen andere gemeenten daar dus aan mee. Om die reden moeten gemeenten aan allerlei voorwaarden voldoen om deze aanvullende uitkering te kunnen ontvangen. Maar in principe kunnen gemeenten hierdoor niet failliet gaan. Het gevolg hiervan is dat crediteuren en andere stakeholders nooit benadeeld kunnen worden door een faillissement. Desalniettemin is de financiële positie vanuit het perspectief van raadsleden van belang en moet het college van burgemeester en wethouders inzicht geven in hoeverre de gemeente in staat is om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder.

Met de invoering van de aangepaste Nederlandse Standaard 700 dienen accountants voor gemeenten in hun controleverklaringen bij jaarrekeningen naast fraude te rapporteren over de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie. Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van het college van burgemeester en wethouders over de gehanteerde uitgangspunten om de normale bedrijfsvoering voort te kunnen zetten.

Voor een nadere uiteenzetting van onze controleaanpak ten aanzien van de veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie verwijzen wij naar onze controleverklaring 2024.

Fraude en non-compliance

Bij de planning van de jaarrekeningcontrole houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten.

Daarnaast hebben wij beoordeeld in hoeverre sprake kan zijn van een risico omtrent corruptie of een risico omtrent het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties met verschillende personen binnen de organisatie. Daarnaast nemen wij kennis van de door u opgenomen toelichtingen in de jaarstukken, zie hiervoor tevens hoofdstuk 4.5. Het voorkomen en mitigeren van frauderisico's is primair de verantwoordelijkheid van het college. Daarom hebben wij op diverse momenten met u en uw auditcommissie over dit onderwerp van gedachten gewisseld. Deze besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen indicaties voor materiële fraude opgeleverd.

Wij hebben vastgesteld dat in 2024 goede stappen zijn gezet op het gebied van fraude- en corruptierisicobeheersing. Evenwel is het van belang om dit onderwerp regelmatig onder de aandacht te brengen en te houden, met als doel de gehele organisatie bewust te laten zijn van fraude- en corruptierisico's. Naast directe schade kan immers ook belangrijke reputatieschade optreden.

Hierbij hebben wij specifiek aandacht besteed aan de veronderstelling dat er bij de opbrengstverantwoording frauderisico's bestaan. Wij hebben in onze controleverklaring melding gemaakt van de belangrijkste frauderisico's en hoe wij deze hebben geadresseerd. Tijdens de controle van boekjaar 2024 betroffen dat de volgende risico's:

- ▶ Ongebruikelijke memoriaalboekingen in de laatste maand van het boekjaar dan wel bij het opstellen van de jaarstukken.

Voor een nadere uiteenzetting van onze controleaanpak ten aanzien van de frauderisico's verwijzen wij naar onze controleverklaring 2024. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor materiële fraude(risico's) of vermoedens van materiële fraude(risico's).

3. Resultaat & financiële positie

3.1 Resultaat per programma

3.2 Weerstandsvermogen en ratio's

3.3 Ons beeld van uw financiële positie

3.1 Resultaat per programma

Realisatie vs. gewijzigde begroting

Het resultaat van gemeente Noordenveld over het jaar 2024 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 4,9 miljoen voordelig. In onderstaand overzicht is het resultaat per programma in het kort weergegeven:

OVERZICHT REALISATIE PER PROGRAMMA 2024			
Programma	Realisatie (in €)	Begroting na wijziging (in €)	Verschil (in €)
Programma 1 - Samen doen	-32.872	-33.951	1.079
Programma 2 - Samen ontwikkelen	-1.051	-4.956	3.905
Programma 3 - Bestuur en samenleving	-4.981	-5.889	908
Programma 4 - Groen leven	-7.534	-7.667	133
Programma 5 - Werken, ondernemen en ontspannen	-4.173	-6.300	2.127
Programma 6 - Duurzaam voor nu en later	-2.246	-2.315	69
Programma 7 - Helder zicht	58.629	58.994	-365
Saldo van baten en lasten	5.772	-2.084	7.856
Onttrekkingen reserves	1.308	3.741	-2.433
Dotatie aan reserves	2.079	1.985	95
RESULTAAT	5.001	-328	5.329

De lasten 2024 wijken ongeveer 9% af van de totale begrote lasten (na wijziging). Op basis van onze ervaringsnorm bij decentrale overheden is een afwijking van 2-3% inherent aan een complex begrotingsproces. De belangrijkste afwijkingen van de begroting na wijzigingen zien we terug in de programma's 'samen ontwikkelen' en 'werken, ondernemen en ontspannen'. Op de volgende pagina geven wij een korte analyse van de belangrijkste oorzaken.

3.1 Resultaat per programma

Programma 2 - Samen ontwikkelen

In het programma samen ontwikkelen zijn onder andere de grondexploitaties opgenomen. Anders dan begroot, is voor de grondexploitatie Roden-Zuid het begrote budget maar beperkt ingezet. Hierdoor zijn zowel de baten als de lasten lager dan begroot. Tevens is sprake van eenmalige budgetten die zijn overgeheveld (+ € 750.000). Andere grotere afwijkingen betreffen de winstneming binnen de grondexploitatie Oosterveld Norg (+ € 918.000), het een nadelig saldo arbeidsuren (-/- € 972.000) en hogere leges omgevingsvergunningen (+ € 458.000).

Programma 5 - Werken, ondernemen en ontspannen

Het positieve resultaat ten opzichte van de begroting in het programma werken, ondernemen en ontspannen wordt enerzijds veroorzaakt door lagere lasten en anderzijds hogere baten. Beide betreffen zo'n € 1 miljoen, waardoor een positief resultaat ten opzichte van de begroting rest van € 2 miljoen. De afwijkingen wordt voornamelijk veroorzaakt door de verkoop van bedrijfskavels bij de grondexploitatie Haarveld en de daarbij horende winstneming (+ € 960.000) en een voordelig saldo op doorbelaste arbeidsuren (+ € 314.000).

3.2 Weerstandsvermogen en ratio's

Onze rol in relatie tot het weerstandsvermogen en financiële kengetallen

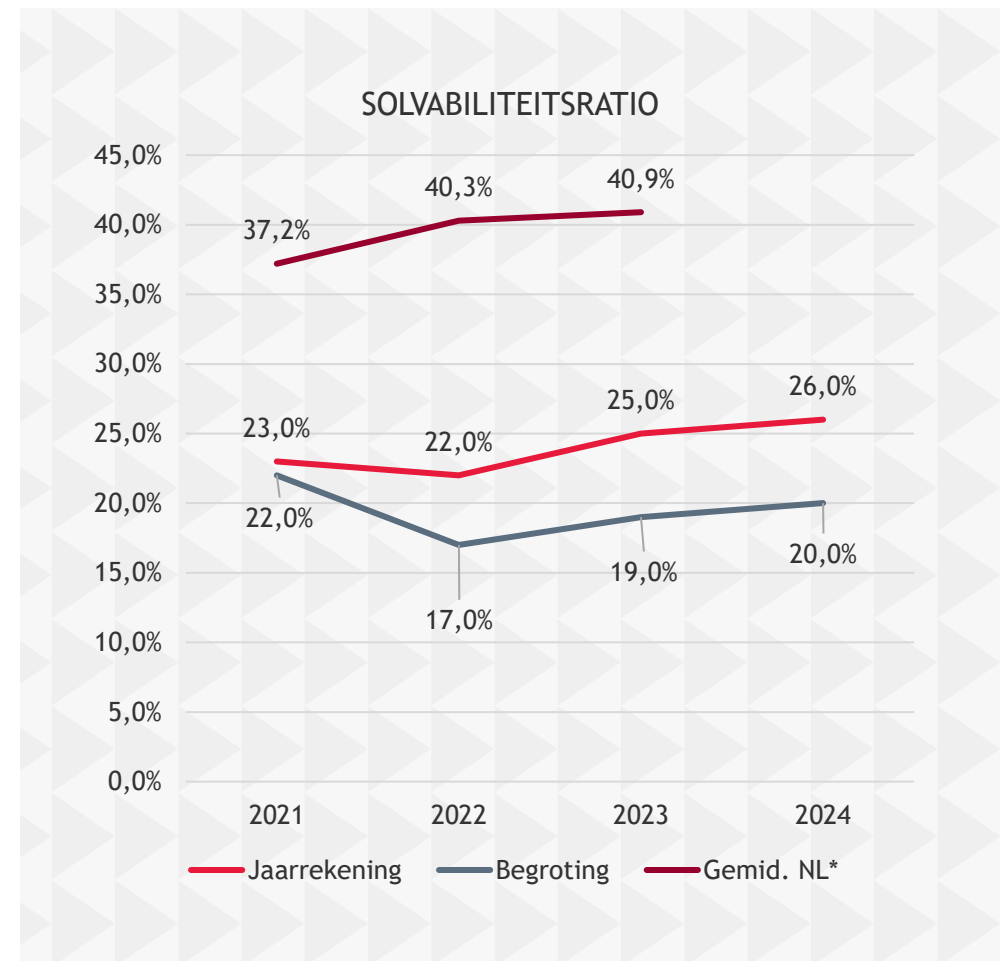
De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden geschetst van de financiële positie van de gemeente Noordenveld. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling van) uw financiële positie. Hieronder vindt u een andere toelichting op de ratio's van uw gemeente.

Weerstandsvermogen van de gemeente Noordenveld is uitstekend

In de paragraaf weerstandsvermogen heeft het college een overzicht opgenomen van de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bedraagt volgens deze paragraaf € 12 miljoen. In het weerstandsvermogen ultimo 2024 zijn geen bestemmingsreserves meegeteld. In de paragraaf weerstandsvermogen zijn de relevante risico's benoemd. De gemeente Noordenveld heeft op basis van interne berekeningen het totale bedrag aan risico's waaraan de organisatie is blootgesteld bepaald op € 6,6 miljoen. Het weerstandsvermogen van de gemeente Noordenveld is volgens het GTK 2020 uitstekend te noemen.

Solvabiliteit

De solvabiliteit bedraagt ultimo 2024 26%. Voor de solvabiliteit geldt dat hoe hoger dit percentage is, hoe beter de gemeente Noordenveld in staat is om haar verplichtingen op lange termijn te voldoen.

De bron voor de gemiddelden NL betreft het gemiddelde voor gemeenten op basis van: [BDQ Benchmark rapport januari 2025 categorie 25.000 tot 50.000 inwoners](#)

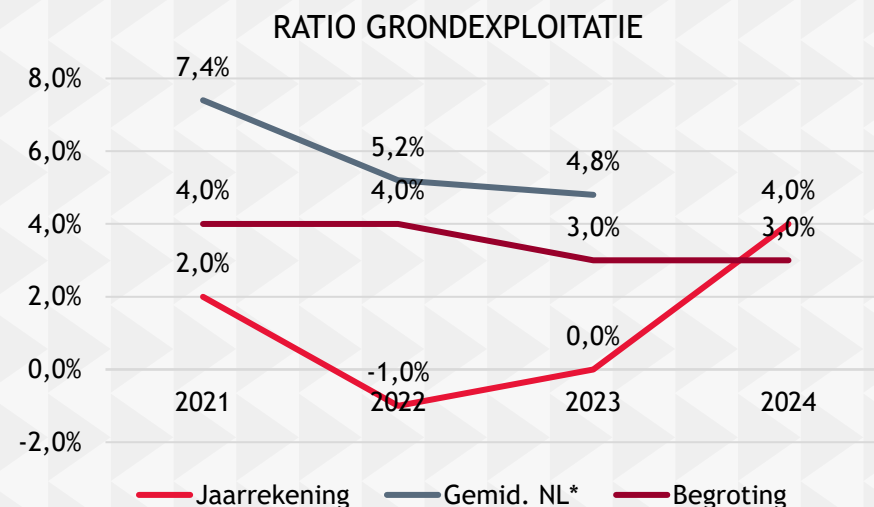
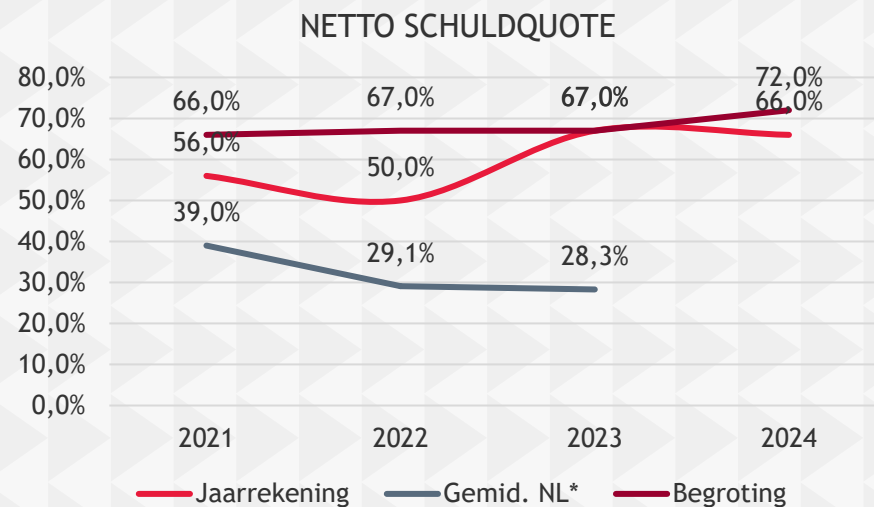
3.2 Weerstandsvermogen en ratio's

Netto schuldquote

De netto schuldquote bedraagt 66%. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en de hoogte van de investeringen uit het nabije verleden.

Ratio grondexploitatie

Voor de ratio grondexploitatie geldt dat hoe lager deze is, hoe beter. De ratio grondexploitatie van de gemeente Noordenveld is laag doordat de grondpositie (de waarde van de grond) ten opzichte van de totale baten laag is. De ratio grondexploitatie < 20% is het minst risicovol te noemen volgens het GTK 2020.

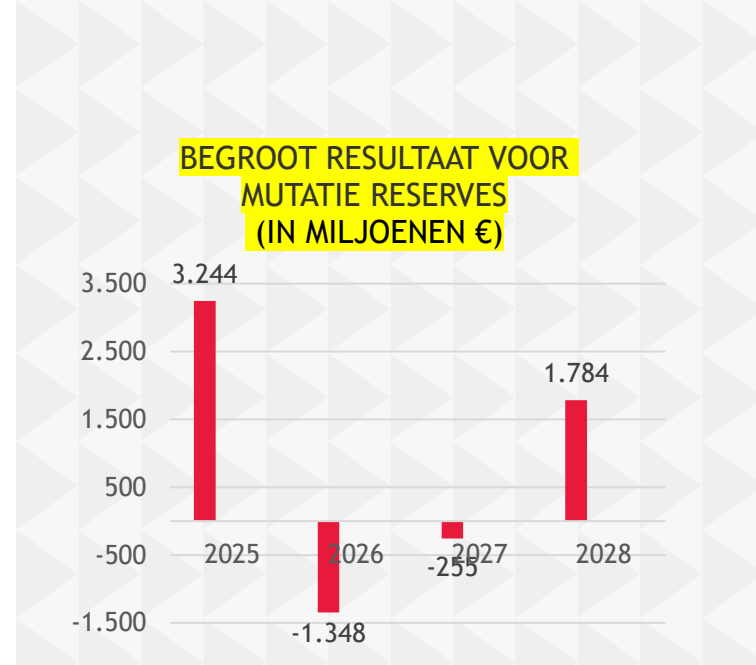
3.3 Ons beeld van uw financiële positie

Inleiding

Een sterk versnipperd landschap, gedeelde onzekerheid. Dat is de titel van ons benchmarkonderzoek gemeenten dat wij in januari 2025 hebben uitgebracht over de financiële positie van gemeenten. Wij concluderen hierin dat de meeste gemeenten over 2023 een positief resultaat hadden (per saldo € 1,7 miljard) terwijl voor de komende vijf jaren grote tekorten worden verwacht (over vijf jaar totaal voor alle gemeenten € 3,9 miljard). Dit is voornamelijk het gevolg van de gewijzigde financieringsystematiek vanuit het Rijk, wat leidt tot een zogenoemd ravijn. Ook bij de gemeente Noordenveld zien wij dit terug. Volgens de begroting 2025 wordt tot en met 2028 cumulatief een positief resultaat (vóór mutaties reserves) behaald van € 3 miljoen. In de grafiek hiernaast zijn de resultaten per jaar inzichtelijk gemaakt. Op basis van de begroting 2025 is geen sprake van structurele tekorten. De gemeente heeft daarom op dit moment geen programma opgesteld om de tekorten te beperken, wel zijn diverse voorstellen gedaan aan de raad in de begroting 2025.

Uw score in onze landelijke benchmarkrapportage

Vanuit hun taak als financieel toezichthouder hebben de twaalf provincies een gemeenschappelijk financieel toezichtkader opgesteld. In dit GTK 2020 zijn signaleringswaarden opgenomen voor de financiële kengetallen zoals opgenomen in het jaarverslag van de gemeente. Wij hebben deze signaleringswaarden als basis gebruikt voor het bepalen van uw score en dus financiële positie. Indien uw gemeente voor de komende jaren (2024 t/m 2028) per saldo een negatief resultaat begroot (en inteert op het eigen vermogen), beïnvloedt dit de score. Een uitwerking van deze systematiek beschrijven wij in onze [benchmarkrapportage](#).

Ranking

Positie t.o.v. vorig jaar

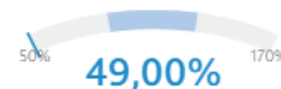
Rapportcijfer

32

Gestegen

9

Netto/gecorrigeerde schuldquote

Structurele exploitatieruimte

Solvabiliteit

Grondexploitatie

Som begrotingssaldi

€ 14,00 mln.

Eigen vermogen

€ 27,36 mln.

Belastingcapaciteit

Begrotingssaldi / Eigen vermogen

MEERJAREN PERFORMANCE

4. Belangrijkste bevindingen

4.1 Programma ‘Samen doen’

4.2 Programma ‘Samen ontwikkelen’

4.3 Rechtmatigheidsverantwoording

4.4 Belangrijke schattingsposten

4.5 Overige bevindingen

4.6 Data-analyse

4.7 BBV, WNT en SiSa

4.8 Toekomstige ontwikkelingen

4.1 Programma ‘Samen doen’

De lasten van gemeente Noordenveld in het programma ‘Sociaal domein’ bedragen over 2024 circa € 21 miljoen. In hoofdlijnen zijn deze lasten als volgt opgebouwd:

Sociaal domein (* € 1.000)		
Onderdeel	2024	2023
Wmo	6.520	6.067
Jeugdzorg	10.439	7.537
Overig	4.197	6.286
Totaal	21.156	19.889

Wmo en jeugd (zorg in natura)

De gemeente Noordenveld heeft via de samenwerking Noord- en Midden Drenthe (NMD) de zorg (WMO en Jeughulp) ingekocht en instellingen gecontracteerd. De toekenning van voorzieningen in het kader van Wmo en Jeugd (zorg in natura) vindt plaats vanuit de gemeente Noordenveld. De gemeente heeft derhalve zelf inzicht in de cliënten en de gemaakte afspraken. Met betrekking tot de lasten Wmo ZIN vraagt de gemeente Noordenveld via het NMD-verband per zorginstelling om een controleverklaring bij de productieverantwoording op basis van het landelijk protocol.

Van een aantal zorginstellingen is (nog) geen controleverklaring ontvangen, waarmee kan worden onderbouwd dat voor de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk prestaties zijn verricht. Hierdoor is sprake van een onzekerheid ten aanzien van de prestatielevering. Uitgaande van de interne beheersing op het proces en beschikkingen tot en met betalingen bij uw gemeente, de ervaringen uit voorgaande jaren en de uitkomsten van de in 2024 ontvangen controleverklaringen ramen wij het bedrag van deze onzekerheid voor Wmo ZIN op € 527.000 (2023: € 1.701.000) en voor Jeugd ZIN op € 453.000 (2023: € 976.000).

Deze bedragen zijn sterk afgenomen ten opzichte van vorig jaar. Dit is een goede ontwikkeling, mede in het kader dat de wettelijke toleranties aan worden gepast voor boekjaar 2025. De afname wordt enerzijds veroorzaakt door het verkrijgen van meer productieverklaringen met controleverklaring van zorgaanbieders en anderzijds door aanvullende werkzaamheden vanuit de gemeente. Zo is in 2024 sprake geweest van onderzoeken door het NMD en werkzaamheden door de VIC.

Persoonsgebonden budgetten (PGB's)

De SVB controleert zorgovereenkomsten, toetst facturen en declaraties en betaalt uit aan zorgverleners of andere instellingen. Uw gemeente verstrekt de beschikkingen pgb en is verantwoordelijk voor een adequate cliëntregistratie en het vaststellen van de prestatielevering. De gemeente Noordenveld verkrijgt zekerheid door intern ingerichte processen, zoals het toekenningsproces waardoor deze onzekerheid deels teniet wordt gedaan. Tevens verkrijgt de gemeente aanvullende zekerheid als gevolg van de ontvangsten van het CAK, dit geldt alleen voor Wmo. De resterende onzekerheden voor pgb zijn geraamd op circa € 191.000 (2023: € 140.000).

Uit de accountantscontrole 2024 bij de SVB blijkt dat landelijk sprake is van een oordeel met beperking. De impact hiervan ligt voor de gemeente Noordenveld beneden de controletolerantie.

4.2 Programma ‘Samen ontwikkelen’

Overzicht grondexploitatie

De ontwikkeling van de boekwaarden

Per ultimo 2024 is de boekwaarde van de grondexploitaties € 4,5 miljoen. Dit is een stijging ten opzichte van 2023 toen de boekwaarde rond nihil lag. De stijging is te verklaren doordat twee nieuwe grondexploitaties (woningbouw) gestart zijn en hiervoor reeds € 3,4 miljoen aan kosten is gemaakt. In 2024 is totaal een resultaat verantwoord op grondexploitaties van € 1,8 miljoen. Dit leidt tot onderstaande cijfermatige samenvatting van de grondexploitaties van de gemeente Noordenveld per ultimo boekjaar:

(*€ 1.000)	BW 31-12-2023	Investeringen (incl. interne overboekingen)	Inkomsten	Resultaatsneming/ verliesvoorziening	BW 31-12-2024
Oosterveld	-3.384	1.038	1.720	918	-3.149
Peize-Zuid	3.644	415	-	-	4.059
Zuidpoort-Terheijl	-	474	-	-	474
Maatlanden - de Zulthe	-	3.027	-	-	3.027
Westeres	53	3	-	-29	28
Haarveld	-344	83	596	960	104
Totaal gronden	-31	5.040	2.316	1.849	4.543

Actualisatie en bijstelling grondexploitaties

De grootste balanspost van de voorraad is het onderhanden werk en dit betreft de grondexploitaties. Door de invloed van de parameters (zoals kostenstijgingen, stikstofproblematiek, bouwvrijstelling, fluctuatie verkoopprijzen, rente-effecten) die bepalend zijn voor de in de toekomst te realiseren opbrengsten hebben wij bij onze controle de grondexploitaties diepgaand gecontroleerd. De parameters planning, programmering en prijs zijn tijdens de jaarrekeningcontrole besproken met uw medewerkers. Tijdens deze gesprekken zijn de uitgangspunten getoetst. De grondexploitaties zijn met deze uitgangspunten per 31 december 2024 geactualiseerd. Tevens is beoordeeld of het onderhanden werk in de jaarrekening op een juiste wijze is gewaardeerd en of er mogelijk een (aanvullende) verliesmutatie moet worden getroffen. Wij kunnen ons vinden in de waardering van de grondexploitaties.

4.3 Rechtmatigheidsverantwoording (1)

Status wijziging wet- en regelgeving

Het wetgevingstraject rondom de rechtmatigheidsverantwoording is voor gemeenten afgerond. De regelgevingen die relevant zijn voor het opstellen van de jaarrekening (BBV) en voor de uitvoering van de accountantscontrole 2024 en oordeelsvorming in de controleverklaring (BADO) zijn op aangepast ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording.

In oktober 2024 is de kadernota rechtmatigheid geactualiseerd. De actualisatie leidt voor de gemeente Noordenveld beperkt tot wijzigingen ten opzichte van vorig jaar. De belangrijkste wijziging betreft een tekstuele aanpassing in de modelverordening ten aanzien van de geconstateerde bevindingen, specifiek in relatie tot de omvang van niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten, lasten en balansmutaties en welk deel acceptabel is op basis van de vastgestelde afspraken.

Strekking van de rechtmatigheidsverantwoording van de gemeente Noordenveld

De raad van de gemeente Noordenveld heeft de verantwoordingsgrens bepaald op 3% van de totale lasten inclusief de dotaties aan de reserves en de verantwoordingsgrens is daarmee bepaald op € 3.900.000. Blijkens de rechtmatigheidsverantwoording stelt het college van de gemeente Noordenveld vast dat de omvang van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 8,4 miljoen bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde verantwoordingsgrens van € 100.000. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college van de gemeente Noordenveld overigens een bedrag van € 5.832.000 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken. De door het college gerapporteerde afwijkingen kunnen als volgt worden samengevat (fouten en onduidelijkheden worden niet bij elkaar opgeteld):

BEVINDINGEN IN HET KADER VAN RECHTMATIGHEID				
Onrechtmatigheden	Acceptabel (in €)	Niet-acceptabel (in €)	Totaal afwijkingen (in €)	Onduidelijkheden (in €)
Voorwaardencriterium	0	2.548.000	2.548.000	0
Begrotingscriterium	5.832.000		5.832.000	0
Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium	0	52.000	52.000	0
TOTAAL	5.832.000	2.600.000	8.432.000	0
Verantwoordingsgrens (3%)	3.900.000			
Rapportagegrens	100.000			

4.3 Rechtmatigheidsverantwoording (2)

Onze bevindingen bij de rechtmatigheidsverantwoording en paragraaf bedrijfsvoering van de gemeente Noordenveld

Het is onze rol om de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening 2024 van de gemeente Noordenveld te controleren. Wij hebben vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording in uw jaarrekening een getrouw beeld geeft. Onze controle richt zich op het bepalen of de opsomming van de onrechtmatigheden door het college toereikend is onderbouwd. De rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening richt zich op een drietal criteria die wij hieronder nader hebben toegelicht. Voor de SiSa-bijlage heeft het college negen rechtmatigheidscriteria in acht genomen. Hierbij stellen wij vast of de rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld in overeenstemming met de afspraken die gemaakt zijn tussen de gemeenteraad en het college. Deze afspraken zijn vastgelegd in de financiële verordening van de gemeente Noordenveld, dat d.d. 12 juli 2023 door de gemeenteraad is vastgesteld.

Bij de uitvoering van onze werkzaamheden hebben wij vastgesteld dat de organisatie toereikende werkzaamheden heeft uitgevoerd om de opsomming van de onrechtmatigheden in de rechtmatigheidsverantwoording te onderbouwen.

De paragraaf bedrijfsvoering is onderdeel van het jaarverslag. Wij hebben deze paragraaf gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of deze paragraaf materiële afwijkingen bevat. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag in lijn is met onze kennis en ons begrip van de gemeente Noordenveld en de jaarrekening.

Voorwaarden criterium

Het college toetst bij de uitvoering van haar controlewerkzaamheden of bij de uitvoering van financiële beheershandelingen binnen de geldende wet- en regelgeving is gehandeld. De relevante wet- en regelgeving is tussen het college en de raad afgestemd door middel van het normenkader. Het voorwaarden criterium is met name relevant bij de processen: subsidieverstrekingen, participatiewet en aanbestedingen. Indien is vast komen te staan dat de gemeente niet aan het voorwaarden criterium heeft voldaan is sprake van een onrechtmatigheid.

4.3 Rechtmatigheidsverantwoording (3)

Europese aanbestedingen

In het kader van de rechtmatigheidsverantwoording 2024 heeft het college de juiste toepassing van de Europese aanbestedingsrichtlijnen gecontroleerd aan de hand van een zogenaamde spend-analyse. In onze management letter hebben wij gerapporteerd over de interne beheersing ten aanzien van de EU-aanbestedingsregels. In het proces wordt de naleving van de inkoop- en aanbestedingsregels niet afgedwongen, hierdoor kan niet worden gesteund op interne beheersmaatregelen. Over 2024 blijkt uit de spend-analyse een totaal aan onrechtmatigheden van € 2,5 miljoen.

SiSa

Voor de SiSa-bijlage heeft het college negen rechtmatigheidscriteria in acht genomen. Als gevolg hiervan heeft de VIC ook een interne controle uitgevoerd op de SiSa-verantwoording. Hierbij zijn geen afwijkingen geconstateerd die in de rechtmatigheidsverantwoording dienen te worden opgenomen. Eventuele bevindingen zijn gecorrigeerd in de SiSa-bijlage.

Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium richt zich op het budgetrecht van de raad. Overschrijdingen van de lasten en overschrijdingen van investeringsbudgetten (kredieten) zijn op basis van de Gemeentewet onrechtmatig. Het totaal van de begrotingsonrechtmatigheden van gemeente Noordenveld heeft de verantwoordingsgrens overschreden en het college heeft het totaal van de begrotingsonrechtmatigheden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. De begrotingsonrechtmatigheden zijn op basis van de afspraken tussen college en raad in de financiële verordening acceptabel.

Overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten en investeringsbudgetten (kredieten) zijn op zichzelf niet onrechtmatig. Deze zijn echter wel onrechtmatig als deze niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld. Het college en de raad hebben door middel van de financiële verordening afspraken gemaakt over wanneer overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten en investeringsbudgetten (kredieten) in een begrotingswijziging aan de raad voorgelegd moeten worden.

4.4 Belangrijke schattingsposten

Inherent aan het opmaken van een jaarrekening, is dat het college en management schattingen moet maken. Bepaalde schattingen zijn van bijzonder belang door hun invloed op de jaarrekening en doordat zij een hoge mate van schattingsonzekerheid vertonen. Een goed inzicht in de jaarrekening vereist kennis van deze posten. Als onderdeel van de controle hebben wij de oordeelsvormingen en besluiten van het college en management bij het maken van de schattingen beoordeeld op indicaties voor mogelijke tendentie bij het college en management.

In het hierna opgenomen overzicht hebben wij van de jaarrekeningposten waaraan een belangrijke schatting ten grondslag ligt weergegeven of wij de schatting als conservatief, neutraal of optimistisch hebben aangemerkt.

POST IN DE JAARREKENING	BEDRAG (x € 1.000)	BEOORDELING HUIDIG BOEKJAAR	BEOORDELING VORIG BOEKJAAR	TOELICHTING SCHATTING
Materiële vaste activa	111.720	Neutraal	Neutraal	De schatting van deze post betreft de levensduur van de materiële vaste activa. De afschrijvingen vinden plaats in overeenstemming met financiële verordening.
Uitzettingen	12.974	Neutraal	Neutraal	De schatting van deze post betreft de inbaarheid van debiteuren. Hierbij is het grootste risico de post overige vorderingen (€ 1,6 miljoen), wij hebben vastgesteld dat de waardering van deze vorderingen in overeenstemming is met het BBV.
Grondexploitaties	4.556	Neutraal	Neutraal	Zie voor een toelichting op de schattingen in de GREX paragraaf 4.2.
Voorzieningen	6.856	Neutraal	Neutraal	De schattingen in de materiële voorzieningen zijn beoordeeld. De schattingen zijn door het college en het management afdoende onderbouwd en in lijn met het BBV en externe informatie. Zie voor een toelichting op deze voorzieningen paragraaf 4.5.

4.5 Overige bevindingen

Voorziening groot onderhoud

Het BBV biedt de mogelijkheid om onderhoudslasten structureel te egaliseren via een voorziening. Het is niet toegestaan om onderhoudslasten via een bestemmingsreserve te egaliseren. De gemeente Noordenveld heeft een bestemmingsreserve onderhoud van € 781.000. Daarnaast had de gemeente Noordenveld ook een onderhoudsvoorziening van € 347.000 gevormd.

Op basis van onze controlewerkzaamheden hebben wij geconstateerd dat op basis van het BBV niet werd voldaan aan het vormen van een onderhoudsvoorziening, omdat geen sprake is van een (actueel) beheerplan. In de definitieve jaarrekening 2024 is de voorziening vrijgefallen en is een voorstel opgenomen om dit bedrag toe te voegen aan de bestemmingsreserve onderhoud.

Het opstellen van onderhoudsplannen, en de doorvertaling daarvan naar de onderhoudsvoorzieningen, is een bewerkelijk proces. De onderhoudsvoorzieningen zijn een belangrijke schattingspost in de jaarrekening, waarbij een gedegen totstandkoming van groot belang is. Concreet bedoelen wij hiermee dat de voorziening door de organisatie getoetst dient te worden aan de definities en vereisten zoals gesteld in het BBV. Voldoen de opgenomen componenten in de voorziening aan de door het BBV gestelde voorwaarden voor groot onderhoud?

De voorziening dient gedegen onderbouwd te worden met onderliggende onderhoudsplannen, welke periodiek herzien dienen te worden. De onderhoudsplannen dienen per component te zijn opgebouwd. Belangrijk hierbij is dat de componenten ook daadwerkelijk tot uitvoering worden gebracht en hiervoor in de voorziening voldoende saldo aanwezig, zodat de specificatie van de voorziening aansluit op de daadwerkelijke kosten/uitvoering.

Wij zien daarbij de volgende aandachtspunten:

- ▶ Het BBV vereist dat een beheerplan kapitaalgoederen aanwezig is. Hierbij omvat de looptijd van dit plan minimaal 4 jaar (inclusief begrotingsjaar). Dit plan dient vervolgens elk jaar geactualiseerd te worden via een meerjarenonderhoudsplan.
- ▶ Het afgelopen jaar is de prijs van vele goederen significant gestegen. Het is van belang na te gaan of de gehanteerde indexatie een passende indexatie is in het huidig economisch klimaat.
- ▶ Een aandachtspunt is dat de geraamde onderhoudskosten ook daadwerkelijk uitgegeven worden. Dat maakt een belangrijk aandachtspunt dat schattingen betrouwbaar zijn en afwijkingen ten opzichte van eerdere schattingen goed verklaard kunnen worden ('backtesting').

Wij hebben begrepen dat de afdeling vastgoed een beheerplan aan het opstellen/ actualiseren is. De verwachting is dat deze eind 2025 of begin 2026 gereed is. Indien dan gekozen wordt voor het vormen van een voorziening, dan kan de eerste dotatie worden gedekt door middel van de bestemmingsreserve onderhoud. Indien gekozen wordt voor het alternatief om geen voorziening te vormen maar de jaarlijkse verwachte lasten voor onderhoud op basis van het beheerplan via de begroting te dekken, dan dient de huidige bestemmingsreserve vrij te vallen.

4.6 Data-analyse

Banktransacties

Data-analyse op uitgevoerde betalingen

Ten aanzien van de betalingsbevoegdheden hebben wij geen frauderisico geïdentificeerd. Wij hebben controlewerkzaamheden uitgevoerd om na te gaan of deze inschatting juist is.

Uit de analyse van de banktransacties blijkt dat:

- ▶ alle batchbetalingen zijn geautoriseerd;
- ▶ sprake is van 2 betalingen in het weekend, dit betreft in totaal € 154,62 en hiermee is geen risico op een materiële fraude;
- ▶ sprake is van 44 verschillende crediteuren met hetzelfde bankrekeningnummer, maar dat deze allemaal verklaarbaar zijn;
- ▶ sprake is van 27 crediteuren met meerdere bankrekeningnummers, maar dat deze allemaal verklaarbaar zijn;
- ▶ transacties in lijn liggen met Benford's Law Distribution (dit is een statistisch fenomeen dat beschrijft hoe de eerste cijfers van getallen in veel datasets optreden).

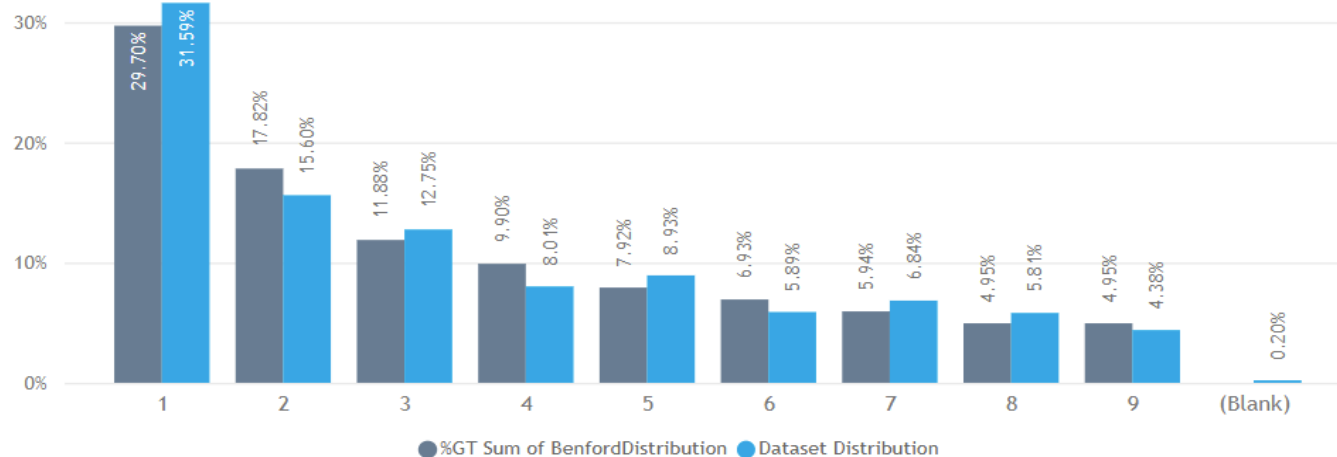
Twee transacties
in het weekend

44 verschillende
crediteuren met
hetzelfde IBAN

Geen transacties
met landen met
een verhoogd
corruptierisico

27 crediteuren
hebben meerdere
IBAN

%GT Sum of BenfordDistribution and Dataset Distribution by BenfordDigit

4.7 BBV, WNT en SiSa

1/2

Bevindingen ten aanzien van naleving van de wettelijke verslaggevingsregels (BBV)

Wij hebben vastgesteld dat gemeente Noordenveld de wettelijke verslagleggingsregels (BBV) heeft nageleefd.

Observaties informatiewaarde jaarverslag

Wij hebben vastgesteld, op grond van de verkregen informatie in onze controle, dat de jaarrekening en het jaarverslag verenigbaar zijn en voldoen aan de eisen in de BBV voor de vorm en inhoud van het jaarverslag.

Het jaarverslag biedt voldoende informatie over de realisatie ten opzichte van de uitgangspunten van het beleid. In de basis is de kwaliteit van het jaarverslag voldoende. Onderstaand hebben wij een aantal observaties:

- ▶ In het jaarverslag is een samenvattend overzicht opgenomen per programma met de realisatie. In de jaarrekening zijn de inhoudelijke en financiële realisaties enkel schriftelijk weergegeven. Wij adviseren dit ook in tabellen te presenteren, dit geeft op een gestructureerde wijze een goed beeld van de realisatie. Gericht kan de lezer dan meer de diepte in voor een nadere toelichting.
- ▶ In de programma's zijn geen indicatoren opgenomen met de realisatie daarvan. Een stuk reflectie op de indicatoren, eventueel afgezet tegen een norm, zou meer informatie opleveren. Nu blijkt niet duidelijk of de realisatie conform de verwachting is en in hoeverre daarmee de juiste beweging is ingezet.
- ▶ De paragraaf verbonden partijen geeft voldoende inzicht in de risico's en de ontwikkelingen.

De paragraaf 'Bedrijfsvoering' geeft inzicht in frauderisico's en -gevallen

In onze controleverklaring hebben wij gerapporteerd over de risico-inschatting, onze verrichte werkzaamheden en materiële bevindingen ten aanzien van fraude. Wij hebben aandacht besteed aan de toelichtingen die de gemeente Noordenveld heeft opgenomen in de paragraaf 'Bedrijfsvoering'. Wij vinden dat de toelichting inzake fraude voldoende inzicht biedt.

De paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' geeft inzicht in het vermogen om risico's uit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen

Naast het onderwerp fraude hebben wij in onze controleverklaring gerapporteerd over het vermogen van gemeente Noordenveld om risico's uit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Gemeente Noordenveld heeft in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' een beschrijving van de risico's en de totstandkoming en omvang van het weerstandsvermogen opgenomen.

4.7 BBV, WNT en SiSa

2/2

Naleving van de (publicatieverplichtingen) WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing. Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechtens in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen. Voor gemeenten geldt dat de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2024 niet meer bedragen dan € 233.000 per jaar. De externe accountant is belast met de controle op de naleving van de WNT door de instelling. Overschrijding van de bezoldigingsnorm wordt aangemerkt als een onverschuldigde betaling, die door de topfunctionaris terugbetaald moet worden aan de instelling. Gebeurt dit niet, dan is BDO als accountant wettelijk verplicht om bij het ministerie melding te doen van deze onverschuldigde betaling. Wij hebben tevens een meldingsplicht indien u geen of onjuiste gegevens heeft gepubliceerd in de jaarrekening. Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2024 van de gemeente Noordenveld niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening 2024 van de gemeente Noordenveld voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

SiSa-bijlage

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening 2024 genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachting accountantscontrole SiSa 2024. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij uw specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden. Zie tevens 5.1.

In bijlage 1 van de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2024 wordt ingegaan op de Wet Inburgering 2021. Vanaf 1 januari 2022 is het nieuwe inburgeringsstelsel ingegaan waarin de Wet Inburgering 2021 wordt uitgevoerd door gemeenten en verantwoord in de SiSa-bijlage 2024. Uit onze werkzaamheden ten aanzien van de bestedingen 2024 en opvolging IB signalen uit eerdere jaren volgen geen controleverschillen en/of onzekerheden. In opzet zijn voldoende maatregelen opgenomen om het M&O-risico te mitigeren.

Er is een geformaliseerd M&O-beleid aanwezig conform de rechtmatigheidsvoorschriften van VNG, Divosa en het Ministerie van SZW. De opvolging van de IB-signalen vinden conform het vastgestelde beleid plaats. Wij concluderen dat het M&O-beleid met betrekking tot de Wet Inburgering in 2024 adequaat en toereikend is.

Omvang specifieke uitkeringen nemen af

Wij zien een landelijke trend dat Ministeries steeds vaker een Specifieke regeling kiezen voor het verstrekken van subsidies aan decentrale overheden. Het aantal SiSa-regelingen is daardoor exponentieel toegenomen. Dit geeft een hoge druk op de organisatie binnen gemeente Noordenveld, andere gemeenten en decentrale overheden en de accountantskantoren. Voor uw gemeente is sprake van 23 SiSa-regelingen in 2024, dit zijn 5 minder regelingen dan in 2023. Van de huidige 23 SiSa-regelingen zijn er 5 nieuw ten opzichte van vorig jaar.

4.8 Toekomstige ontwikkelingen (1)

Inleiding

Naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2024 hebben wij een aantal bevindingen en aanbevelingen over het afgelopen boekjaar weergegeven. Daarnaast willen wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie, de volgende van ontwikkelingen voor het komende jaar benoemen.

Voorziening voor pensioenaanspraken van politieke ambtsdragers

Met de invoering van het nieuwe pensioenstelsel is besloten dat ook de APPA-pensioenaanspraken van politieke ambtsdragers in een pensioenfonds ondergebracht moeten worden per 1 januari 2028. Dat betekent dat per die datum de APPA-voorzieningen toereikend moeten zijn. Een algemeen aandachtspunt betreft het opnemen van het partnerpensioen in deze APPA-voorziening. We hebben vastgesteld bij de jaarrekeningcontrole 2024 dat uw organisatie de APPA-voorziening inclusief het partnerpensioen heeft berekend.

Op het moment van overdracht per 1 januari 2028 kunnen er ten gevolge van schommelingen in de rekenrente mogelijke tekorten ontstaan. Een lagere rekenrente in het laatste jaar voor de overdracht kan een aanzienlijk gevolg hebben. Eind oktober 2024 heeft de commissie BBV in een Q&A aangegeven dat er géén vrijstelling mogelijk is voor een verplichte vrijval van de APPA-voorziening. Een alternatief in de verslaggevingsvoorschriften van het BBV is dat de voorziening tegen nominale waarde kan worden verantwoord. Dit heeft als gevolg dat rente-effecten géén rol meer spelen en de middelen voor de berekende nominale verplichting in de voorziening zijn opgenomen. Indien een decentrale overheid verandert in de keuze (wel of geen rekening houden met de rentecomponent) is dat wel een stelselwijziging die als zodanig moet worden verwerkt middels onder andere een raadsbesluit en/of een begrotingswijziging.

Het voordeel van de verantwoording van de voorziening tegen nominale waarde is dat de voorziening niet meer gevoelig is voor de (ontwikkeling van de) rekenrente tot het moment van de kapitaaloverdracht naar het ABP. Een nadeel van deze optie is dat de voorziening mogelijk moet worden opgehoogd. Daarnaast betreft het een stelselwijziging die als zodanig moet worden verwerkt. Deze optie heeft dus extra administratieve gevolgen. Wij hebben begrepen dat u ervoor kiest om de APPA-voorziening te blijven verantwoorden op contante waarde.

Om de gevolgen van de overgang voor provincies, gemeenten en waterschappen in te schatten, wordt een onderzoek gestart. Het betreft een gezamenlijk onderzoek van het ministerie van BZK, IPO, VNG en Unie van Waterschappen. Het onderzoek richt zich op de omvang van de al opgebouwde APPA-aanspraken, de toekomstige premie en de al beschikbare middelen. Aan de hand van deze gegevens worden de financiële gevolgen voor afzonderlijke provincies, gemeenten, waterschappen en het Rijk ingeschat. Deze inschatting wordt vervolgens teruggekoppeld aan de decentrale overheden om een indicatie te krijgen van de mogelijke financiële gevolgen in 2027, het jaar voordat de overgang ingaat.

4.8 Toekomstige ontwikkelingen (2)

Aanpassing materialiteit naar 2% voor 2025, zie ook hfdst 4.3

Op 16 april 2025 zijn de wetswijzigingen gepubliceerd waarmee de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel is geworden van de wet en ook de materialiteitswijziging per 1 januari 2025 is doorgevoerd. De materialiteitswijziging houdt in dat de wettelijke materialiteit van de accountantscontrole wijzigt naar 2% voor fouten en onzekerheden gecumuleerd. De grondslag voor de berekening van de materialiteit bedraagt vanaf boekjaar 2025 enkel de werkelijke lasten. Dotatie reserves worden dus vanaf 2025 niet meer meegenomen. De grens voor beperking vs oordeelonthouding of afkeuring ligt op 4%. Doordat fouten en onzekerheden bij elkaar opgeteld moeten gaan worden zal dit landelijk naar verwachting gaan leiden tot een toename van het aantal niet-goedkeurende controleverklaringen bij decentrale overheden. Met name gemeenten met omvangrijke onzekerheden, als het gaat om prestatieleveringen binnen het sociaal domein, lopen een risico.

Wij adviseren gemeente Noordenveld hierover tijdig het gesprek met de raad aan te gaan en waar nodig actie te ondernemen om de onzekerheden binnen het sociaal domein te minimaliseren.

Wij adviseren gemeente Noordenveld in 2025 de financiële vordering, controleprotocol aan te passen en opnieuw vast te laten stellen door de gemeenteraad en deze wijziging te evalueren voor andere documenten waarin de materialiteit staat genoemd.

Kwalificatie van arbeidsrelaties (Wet DBA)

Het aantal zelfstandigen zonder personeel (zzp) is de afgelopen jaren flink gestegen. Een deel van deze groep kwalificeert als schijnzelfstandige. Dit betekent dat op basis van wet- en regelgeving eigenlijk sprake is van een arbeidsovereenkomst. Het kabinet vindt deze situatie onwenselijk, omdat de beschermende werking van het arbeidsrecht wordt ontlopen en het sociale stelsel onder druk komt te staan. Daarom zet het kabinet de komende jaren in op het aanscherpen van regels en handhaving.

Sinds de introductie van de Wet DBA in 2016 is sprake van een handavingsmoratorium. Dit betekent dat de Belastingdienst niet controleert en handhaaft op het bestaan van een dienstbetrekking, tenzij sprake is van kwaadwillendheid. Vanaf 1 januari 2025 is het handavingsmoratorium vervallen en gaat de Belastingdienst weer volledig handhaven. Hierdoor kunnen naheffingsrisico's ontstaan. Daarnaast werkt het kabinet aan nieuwe wetgeving voor de beoordeling van arbeidsrelaties. In het Hoofdlijnenakkoord is te lezen dat de behandeling van deze wetgeving door het nieuwe kabinet zal worden voortgezet. Kort gezegd zal de nieuwe wetgeving meer nadruk leggen op de vraag of het werk en de werkende organisatorisch zijn ingebed in de organisatie van de werkverschaffer. Daarmee wordt bedoeld of het werk een kernactiviteit van de organisatie vormt en zij aan zij met werknemers wordt verricht. In dat geval zal eerder sprake zijn van een arbeidsovereenkomst.

De nieuwe wetgeving zal naar verwachting niet eerder ingaan dan 2026.

Organisaties die werken met zelfstandigen die eigenlijk werknemer zijn lopen financiële risico's. Zo is er vanaf 1 januari 2025 sprake van een naheffingsrisico vanuit de Belastingdienst. Ook kunnen zelfstandigen die eigenlijk werknemer zijn vorderingen instellen op grond van arbeidsrechtelijke verplichtingen en kunnen verplichte pensioenregelingen leiden tot pensioenvorderingen. Om dergelijke risico's te voorkomen is het voor organisaties die zelfstandigen inhuren van belang om de huidige inhuur van zelfstandigen en het inhuurproces onder de loep te nemen. De gemeente Noordenveld huurt een aantal zelfstandigen in. Graag benadrukken wij het belang van implementatie van maatregelen om risico's in het kader van de Wet DBA te beperken. Wij dringen aan om prioriteit te geven aan het uitvoeren van een risicoanalyse in het kader van de Wet DBA.

5. Bijlagen

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

Inleiding

Bij de jaarrekening wordt als bijlage de SiSa-verantwoording toegevoegd. De gemeente Noordenveld heeft de rechtmatige totstandkoming van de SiSa-bijlage getoetst. In onderstaande tabel zijn de te rapporteren bevindingen opgenomen:

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2024 in het kader van SiSa worden verantwoord. Per regeling is aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

STREKKING CONTROLEVERKLARING 2024	
Strekking controleverklaring getrouwheid (jaarrekening)	Goedkeurend
Strekking controleverklaring rechtmatigheid (SiSa-bijlage)	Goedkeurend

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid			
OCW D8	Specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid			
OCW D14	Specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen			
OCW D23	Regeling eenmalige specifieke uitkeringen en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen			
DRE DRE12C	Subsidieregeling Herstructurering Ruimtelijke Kwaliteit 2021 PLUS			
DRE DRE2C	Uitbreiding fietsenstalling Hub Peize			
lenW E104	Regeling specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur			
lenW E44	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027			
lenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)			
lenW E87B	Verlening subsidie Programma zandgronden Noordenveld (SiSa tussen medeoverheden)			

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2024			
SZW G2	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire gebundelde uitkering Participatiewet in jaar Tgemeentedeel 2024			
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 gemeentedeel 2024			
SZW G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB) gemeentedeel 2024			
SZW G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2024			
SZW G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar Tgemeentedeel 2024			
SZW G3	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar Tgemeentedeel 2024			
SZW G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen gemeentedeel 2024			
SZW G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2024			
SZW G4	Tozo 2 gemeentedeel 2024			
SZW G4	Tozo 3 gemeentedeel 2024			

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
SZW G4	Tozo 4 gemeentedeel 2024			
SZW G4	Tozo 5 gemeentedeel 2024			
SZW G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar Tgemeentedeel 2024			
SZW G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T_gemeentedeel 2024			
SZW G10	Wet inburgering gemeentedeel 2024			
SZW G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2024			
SZW G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar Tgemeentedeel 2024			
SZW G13	Besteding/baten onderwijsroutegemeentedeel 2024			
SZW G13	Bestedingen/baten overige voorzieningen_ gemeentedeel 2024			
VWS H4	Specifieke uitkering stimulering sport			
VWS H30	Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	FOUT	276.510	Onrechtmatig aanbesteed
VRO J55	Aanpak energie armoede			

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
VRO J7	Regeling specifieke uitkering ontzorgingsprogramma eigenaren isolatie en ventilatie woningen van de gem in prov groningen en de gemeente Aa en Hunze, Noordenveld en Tynaarlo			
VRO J94	Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie			
VRO J97	Specifieke uitkering Huisvesting Grote Gezinnen Vergunninghouders			
KGK K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)			
AenM M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne			

Een andere kijk
op waarde

BDO